گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۱۴۰۰
شنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ ۱۰:۳۳

وقتی فالوئرمداری بر سواد حقوقی سایه می‌اندازد!

اخیرا اتفاق کم سابقه‌ای رخ داده که عمق فاجعه را بیشتر عیان می‌کند. یک خانم بازیگر سینما که در بسیاری از سریال‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی ایفای نقش کرده و در سال‌های اخیر با خبر ازدواج مجدد خود تحولی را در فعالیتش در فضای مجازی به وجود آورد، به رغم اینکه خود را دانش آموخته رشته حقوق می‌داند، در توصیه‌ای از همه مردم ایران خواست تا با توجه به شرایط کرونایی مراقب موجرهای خود باشند!

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، گسترش شبکه های اجتماعی همان گونه که با اثرات مثبت و مزایای فراوانی همراه بوده، متاسفانه با زیان های ریز و درشتی قرین و موجب رخ دادن واکنش های زیادی در فضای مجازی می شود. فالوورمداری یا جذب فالوور در نزد بسیاری از دارندگان حساب های شبکه های اجتماعی به عنوان یک اصل و قاعده مهم پذیرفته شده و افراد حاضرند خیلی از امور دیگر را قربانی این اصل خود مهم پنداشته نمایند.
اشخاص همیشه به دنبال خلوت گزینی و دوری از دیگران نیستند و گاه در پی این هستند که در مقام تبلیغ و تأیید یک موضوع، نشانه های هویتی خویش را به جامعه عرضه کنند و در مقابل، منفعتی مالی به دست آورند. در نظام حقوقی آمریکا، برای همین منظور حمایت از حق اشخاص برای بهره برداری تجاری از نشانه های هویتی خویش، حق ویژه‌ای شناسایی شده که با نام «حق جلوت» شناخته می شود.حق جلوت به این معناست که شخص حق دارد از نشانه‌های هویتی خویش مانند صدا، تصویر، نام و دیگر ویژگی‌های شخصیتی اش، آن گونه که می‌خواهد استفاده کرده و از بهره برداری بدون اجازه دیگران از این نشانه‌ها جلوگیری کند. توجه به این تعریف، حق جلوت در دو معنای مثبت و منفی قابل تعریف است. در معنای مثبت این حق، شخص می‌تواند از ارزش اقتصادی و تجاری هویت خویش بهره برداری کند؛ بدین معنا که در برابر دریافت عوض، حق خویش نسبت به شهرتش را به دیگران منتقل کند یا به دیگران، اجازه استفاده از آن را بدهد. بدین ترتیب، بازیگری که میان عموم مردم شناخته و مشهور است، می‌تواند به یک شرکت تجاری اجازه دهد تا هنگام تبلیغ محصول خویش از تصویر وی استفاده کند؛ چنانکه امروزه درآمد برخی شخصیت‌های مشهور از محل شهرتشان، بسیار بیشتر از درآمد آن‌ها از محل کار حرفه‌ای آنهاست.
در معنای منفی، حق جلوت به دارنده اش امکان می‌دهد تا از بهره برداری بدون اجازه دیگران از هویت و شهرت شخص جلوگیری کند. پس هرگاه از صدای یک مجری شناخته شده بدون اجازه وی به منظور تبلیغ یک محصول تجاری استفاده شده باشد، مجری می‌تواند علیه استفاده کننده از صدا اقامه دعوا کند. بدین ترتیب و براساس حق یادشده، اشخاص می‌توانند نسبت به بهره برداری تجاری خود و نیز دیگران از هویتشان اعمال مدیریت کرده و آن گونه که صلاح می‌دانند، از هویت خویش استفاده کنند.
اما همین توجه به حق جلوت یا کسب منفعت در فضای مجازی به سبب مشهور و معروف بودن افراد موجب شده تا آنها وارد موضوعاتی شوند که هیچ اطلاعی از آن ندارند. اخیرا اتفاق کم سابقه‌ای رخ داده که عمق فاجعه را بیشتر عیان می‌کند. یک خانم بازیگر سینما که در بسیاری از سریال‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی ایفای نقش کرده و در سال‌های اخیر با خبر ازدواج مجدد خود تحولی را در فعالیتش در فضای مجازی به وجود آورد، به رغم اینکه خود را دانش آموخته رشته حقوق می‌داند، در توصیه‌ای از همه مردم ایران خواست تا با توجه به شرایط کرونایی مراقب موجرهای خود باشند!
البته منظور خانم بازیگر رعایت حال مستاجران بود اما در این توصیه به اصطلاح اخلاقی چندین بار از عنوان موجر استفاده کرد که گمانه اشتباه لفظی بودن این سخن را کمرنگ می کند. تازه وقتی ماجرا جالب تر می شود که بدانیم این خانم بازیگر علاوه بر تمامی فعالیت های تجاری خود، دارای مجوز یک موسسه حقوقی هم می باشد. شاید تصور شود ممکن است چنین اشتباهاتی از سوی افراد به وفور دیده شود اما باید گفت ندانستن تفاوت واژه های موجر و مستاجر برای یک دانش آموخته حقوق که دارای مجوز یک موسسه حقوقی هم هست، بیانگر فقط یک موضوع است و اینکه افراد مشهور، متاسفانه به سبب همین مشهور و معروف بودن خود وارد حوزه هایی می شوند که هیچ اطلاعی از آن ندارند.
لذا باید خاطرنشان کرد، حق جلوت هرچند یک حق شناخته برای بهره برداری تجاری از شهره بودن افراد است، قطعا نباید فراموش کنیم که همین حق، موجب به وجود آمدن تکلیف هایی هم می شود و این مخاطب فضای مجازی است که می تواند با دنبال کردن یا نکردن یک حساب شبکه اجتماعی در این موضوعات قضاوت و اعمال نظر نماید.